НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 52-654-04-17
Дата: 28 / 05 202 6 г.

14.11

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
Г-Н КОНСТАНТИН ПРОДАНОВ

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание правим предложение за изменение на приетия на 14 май 2026 г. на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на потребителите, № 52-654-01-36, внесен от Явор Илиев Гечев и група народни представители на 11 май 2026 г., както следва:

1. Параграф 1 да се измени така:
§ 1. В глава четвърта се създава раздел IV с чл. 68н, 68о и 68п:

„Раздел IV „Необосновано увеличаване на цените на стоките и услугите“

Чл. 68н. (1) Забранява се увеличаването на цените на стоки и услуги, предлагани на потребители, когато увеличението не е икономически обосновано.

(2) Увеличение е всяко повишаване на крайната продажна цена на стока или услуга спрямо цена, прилагана от същия търговец за същата стока или услуга в сравним предходен период.

(3) При констатирано увеличение по ал. 2 контролните органи установяват размера, периода и обстоятелствата по увеличението, и определят срок, в който търговецът е длъжен да докаже неговата икономическа обоснованост, като приложи информация и доказателства за начина на определяне на цената на стоката или услугата преди увеличението, всички елементи, които я формират и тяхното стойностно изражение и всички елементи и стойностното им изражение на повишената цена.

(4) В случай че търговецът не изпълни задълженията си по ал. 3 в определения по чл. 68о, ал. 4 срок, се приема, че увеличението на цената е икономически необосновано.

(5) Увеличението е икономически обосновано, когато е в пряка и съразмерна причинна връзка с един или повече обективни икономически фактори.

(6) Обективни икономически фактори са:

1. увеличение на доставни или производствени разходи;

2. увеличение на разходите за труд;

3. промени в цените на енергия, горива или суровини;

4. промени в данъци, такси или други публични задължения;

5. промени във валутни курсове или външни икономически условия;

6. други фактори извън контрола на търговеца, които оказват съществено влияние върху разходите или условията за предлагане.

(7) Преценката за икономическа обоснованост се извършва от контролния орган чрез съпоставка между увеличението на цената и въздействието на факторите по ал. 6 върху разходите или икономическата дейност на търговеца.

(8) Редът и начинът за извършване на преценката по ал. 7, както и определянето на сравним предходен период, се определят с методика, приета от Министерския съвет.

Чл. 68о. (1) Длъжностните лица на Комисията за защита на потребителите имат право, в рамките на извършвана проверка или производство по този закон, да разпоредят на всяко физическо или юридическо лице да предостави информация, независимо от нейната форма, която е необходима за целите на проверката или производството.

(2) Информацията по ал. 1 може да включва:

1. данни за нивата на цените за определен период и/или към определена дата;

2. информация относно начина на ценообразуване;

3. данни за доставни, производствени и други разходи;

4. информация за компонентите, включени в крайната продажна цена на стоката или услугата;

5. друга информация, свързана с установяване на нарушения на този закон.

(3) В разпореждането по ал. 1 се определя срок за предоставяне на информацията, който не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

(4) Когато не е предоставена информация в определения по ал. 3 срок или предоставяната информация е непълна, длъжностните лица дават указания и определят допълнителен срок, който не може да бъде по-кратък от 5 работни дни и по-дълъг от 10 работни дни.

(5) Лицата са длъжни да предоставят изисканата информация в определения срок.

(6) Предоставянето на информация не може да бъде отказано с позоваване на производствена, търговска или друга защитена от закон тайна.

(7) Длъжностните лица по ал. 1 са длъжни да пазят и да не разгласяват информацията, която им е станала известна при или по повод упражняване на правомощията им, освен в предвидените от закона случаи.

(8) Информацията, събрана по реда на този член, се използва само за целите на проверката или производството, както и може да бъде предоставяна на други компетентни органи във връзка с проверки и производства.

(9) При упражняване на правомощията по този член не се допуска нарушаване на правилата за защита на конкуренцията.

Чл. 68п. (1) Търговците, осъществяващи дейност с предмет търговия на дребно с хранителни стоки, алкохолни и безалкохолни напитки, тютюневи изделия, нехранителни стоки и лекарствени продукти, с оборот за предходната

финансова година над 25 000 000 евро са длъжни да публикуват ежедневно до 7.00 часа в машинночетим формат, позволяващ извличане на данни, на интернет страниците си информация за деня за индивидуалните продажни цени на предлагани за продажба стоки от състава на голямата потребителска кошница, определени от Комисията за защита на потребителите.

(2) Всеки търговец по ал. 1 ежедневно предоставя на Комисията за защита на потребителите информацията по ал. 1 в машинночетим формат, позволяващ извличане на данни.

(3) Когато в отделните обекти на търговеца през един и същи период се предлагат едни и същи стоки с различни крайни цени, информацията по ал. 1 се публикува, съответно предоставя отделно за всеки обект.

(4) Комисията за защита на потребителите създава и поддържа публично достъпен интернет портал и публикува ежедневно индивидуалните продажни цени и всички данни, предоставени по реда на ал. 1, 2, 3 и 5.

(5) На интернет портала по ал. 4 се публикува и информация за цената на едро по данни на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата и индивидуалната продажна цена на дребно и за всяка стока, която се съдържа в списъка на стоките, определени от Комисията за защита на потребителите по ал. 1. На портала се публикува и информация за справедливата стойност на стоки, определени със заповед на министъра на икономиката, инвестициите и индустрията.

(6) Справедливата стойност по ал. 5 има индикативен характер и се определя по методика, приета от Министерския съвет, като при определяне на справедливата стойност се отчита:

1. „цената на едро плюс“, която включва цената на едро, оперативни разходи и търговска надценка; и

2. сравнителен елемент, при който се прави съпоставка с цените на същите или сходни стоки в други държави членки на Европейския съюз.

(7) Търговците, осъществяващи дейност с предмет търговия на дребно с хранителни стоки, алкохолни и безалкохолни напитки, тютюневи изделия, нехранителни стоки и лекарствени продукти, с оборот за предходната финансова година под 25 000 000 евро могат да публикуват ежедневно до 7.00 часа в машинночетим формат, позволяващ извличане на данни, на интернет страниците си информация за деня за индивидуалните продажни цени на предлагани за продажба стоки от състава на голямата потребителска кошница, определени от Комисията за защита на потребителите, както и да предоставят на Комисията за защита на потребителите горепосочената информация в машинночетим формат, позволяващ извличане на данни, с цел публикуване на интернет портала по ал. 4.

(8) Комисията за защита на потребителите дава указания по прилагането на ал. 1 – 3 и 7."

2. Параграф 2 да се измени така:

§ 2. Създават се чл. 210г, 210д и 210е:

„Чл. 210г. (1) За нарушение на чл. 68н, ал. 1 на виновните лица се налага глоба в размер от 1 000 до 10 000 евро, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 10 000 до 100 000 евро.

(2) Когато нарушението е извършено по отношение на повече от една стока, услуга или търговски обект, за всяко нарушение се налага отделно наказание.

Чл. 210д. Който не предостави информация по чл. 68п или предостави непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация, се наказва с имуществена санкция в размер от 5 000 до 50 000 евро.

Чл. 210е. Който възпрепятства проверка или не изпълни разпореждане по чл. 68о, се наказва с глоба в размер от 1 000 до 5 000 евро, а на едноличен търговец и юридическо лице се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 100 000 евро.“

3. Параграф 5 да се измени така:

§ 5. Министерският съвет приема методиките по чл. 68н, ал. 8 и чл. 68п, ал. 6 в срок до два месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“, но не по-късно от 8 август 2026 г.

4. Параграф 6 да се измени така:

§ 6. Този закон влиза в сила от 9 август 2026 г. и се прилага до 9 август 2027 г., с изключение на § 5, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ:

Константин Проданов

Антон Кутов

Явор Гечев

МОТИВИ

Една част от направените писмени предложения имат за цел да придадат по-ясна и категорична редакция на първоначалните текстове, в т.ч. изоставяне на недефинирани законови понятия (евентуални нарушения), преодоляване на законодателен вакуум във връзка с методиката, като едновременно с това те са свързани и с някои правно-технически корекции и систематична подреденост на разпоредбите.

По отношение на други от тях, като например замяната в текста на думите „непълна или невярна информация“ с „непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация“, редакцията е с оглед на по-изчерпателната формулировка и уеднаквяване на практиката с тази на Закона за защита на конкуренцията. Не на последно място в случая е и съобразяването в методиката, която Министерският съвет ще приеме - относно определянето на справедливата стойност, а не на справедливата цена, при която методика ще се отчита:

1. „цената на едро плюс“, която включва цената на едро, оперативни разходи и търговска надценка; и

2. сравнителен елемент, при който се прави съпоставка с цените на същите или сходни стоки в други държави членки на Европейския съюз.

Тук, също важен момент е и, че Министерският съвет следва да приеме методиките по чл. 68н, ал. 8 и чл. 68п, ал. 6 в срок до два месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“, но не по-късно от 8 август 2026 г.

Предложената нова редакция на чл. 233б, ал. 7 (чл. 68п, ал. 7 от предложението) запазва насърчителния и доброволен характер на разпоредбата за малкия и средния бизнес (с оборот под 25 000 000 евро), но категорично премахва възможността за подаване на данни „в ограничен обхват“, предвид и на това, че оставането на старата разпоредба в първоначалния ѝ вид крие сериозни рискове от пазарни изкривявания.

От друга страна, сегашните текстове са съобразени и с поемането на по-малка административна тежест от търговците на дребно за търговията им с хранителни стоки, алкохолни и безалкохолни напитки, тютюневи изделия, нехранителни стоки и лекарствени продукти, както и са насочени към смекчаване на нормативно установения ред за производствата пред контролните органи, чрез създаването на допълнителна разпоредба в чл. 233а (чл. 68о, ал. 4 от предложението).

Накрая и предвид отчитането на тежестта и особеността на различните видове нарушения, сме предложили и коригиране на административнонаказателните санкции.

ВНОСИТЕЛИ:

Константин Проданов,
Антон Кутев
Явор Гечев